

Mateřská škola, Kroměříž, Štítného 3712, příspěvková organizace
Štítného 3712, 767 01 Kroměříž

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

**„PŘÍNÁŠÍME POZNÁNÍ DĚTEM, ABY PAK
UMĚLY JÍT SAMY SVĚTEM“**

Motto:

*Kdo z vás mívá dlouhou chvíli
a vidí svět černobílý,
kdo chce vidět, jak se mění,
ať se k nám dá do učení.*

Vydáný:	1. 8. 2020
Číslo jednací:	7/2020
Schválený pedagogickou radou:	31. 8. 2020
Platnost:	od 1. 9. 2020
Autor:	Mgr. et Mgr. Kateřina Kolaříková a kolektiv pedagogů

Struktura Školního vzdělávacího programu MŠ, Kroměříž, Štítného 3712, příp. org.

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE	4
2. CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY	5
3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	6
3.1. Materiální a věcné podmínky	6
3.2. Životospráva	6
3.3. Psychosociální podmínky	7
3.4. Organizace dne v mateřské škole	8
3.5. Řízení mateřské školy.....	9
3.6. Personální zajištění.....	9
3.7. Spolupráce s rodinou	10
3.8. Spolupráce s ostatními institucemi	12
3.9. Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	12
3.10. Podmínky vzdělávání dětí nadaných	13
3.11. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	13
4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	14
5. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	16
5.1. Zaměření školy	16
5.2. Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	16
5.3. Metody a formy vzdělávání	16
5.4. Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se spec. vzděl. potřebami, dětí nadaných	17
5.5. Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	18
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH	19
6.1. Integrované bloky:.....	19
6.1.1. <i>At' jsem kluk anebo holka, vím jaká je moje školka</i>	19
6.1.2. <i>Nastal podzim, vítr fouká, nažloutlou má barvu louka</i>	21
6.1.3. <i>Těšíme se na Vánoce, nejkrásnější svátky v roce</i>	23
6.1.4. <i>Paní Zima čaruje, mráz po oknech maluje</i>	25
6.1.5. <i>Jaro už je zase zpátky, vyrážíme na zahrádky</i>	28
6.1.6. <i>Jen si děti všimněte, co je krásy na světě</i>	30
6.1.7. <i>Jsmo daleko od zimy, blíží se nám prázdniny</i>	32
7. TŘÍDNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – PRAVIDLA PRO TVORBU	34
8. EVALUACE	35

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

NÁZEV: Mateřská škola, Kroměříž, Štítného 3712, příspěvková organizace

místo poskytovaného vzdělávání	Štítného 3712, 767 01 Kroměříž
typ zařízení	s celodenním provozem
telefon	 573 340 788, 724 959 636
e-mail	ms.stitneho@ms-kromeriz.cz
datová schránka ID	hirktkb
web	www.ms-stitneho.cz
hospodaření	právní subjekt příspěvková organizace od 1. 1. 2003
zřizovatel	Město Kroměříž Velké náměstí 115/1 767 01 Kroměříž
IČO mateřské školy	70995672
statutární zástupce	ředitel školy jmenovaný zřizovatelem jméno: Mgr. et Mgr. Kateřina Kolaříková kontakt: 573 340 788
zástupce statutárního zástupce	zástupkyně ředitelky jméno: Markéta Lemark kontakt: 573 340 788
provozní doba	6,30-16,15 hod.
kapacita školy	78 dětí
Identifikátor právnické osoby	600 117 731 MŠ IZO: 107609231
Součástí právního subjektu je mateřská škola a školní jídelna	
ŠJ IZO	118801121
vedoucí školní jídelny	Martina Kalíková kontakt: 573 340 085 email: sj.stitneho@ms-kromeriz.cz

2. CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Naše mateřská škola byla postavena Městem Kroměříž v letech 1986 – 1990 jako tzv. akce „Z“. Její provoz byl zahájen v lednu 1991.

Budova naší mateřské školy je umístěna v klidné „okrajové části města Kroměříže“. Nachází se na levém břehu řeky Moravy mezi železničním „Zborovským“ mostem a lávkou pro pěší. Nejbližší zastávka MHD, umístěna v blízkosti mateřské školy na ulici Stoličkova se jmenuje Tržiště a zastavuje zde MHD č. 8. Od roku 1997, kdy město Kroměříž postihly záplavy a mateřská škola byla rovněž do výše 1,20 m zatopena, je poloha jejího umístění označována za zátopovou oblast.

Mateřská škola je trojtřídní a její součástí je i školní jídelna. Mateřská škola je umístěna ve dvoupodlažní budově, sestavené ze dvou samostatných bloků spojených vstupní chodbou. V prvním podlaží vpravo je umístěna jedna třída, vlevo kuchyně školní jídelny spolu s hospodářským a technickým zázemím, včetně kotelny a dílny pro údržbáře. Ve druhém podlaží se nachází další dvě třídy pro děti.

Rozsáhlá, členitá, kopcovitá školní zahrada nabízí dětem celoročně dostatek přirozeného pohybu, včetně sáňkování v zimě. I když je její vybavení soustředěno do tří hracích center pro děti jednotlivých tříd, všechny děti mají volnost pohybu po celé zahradě. Zahrada má vlastní WC a umývárnu. Přírodní prostředí školní zahrady tvoří v převážné míře vzrostlé borovice, které zajišťují dostatek stinných zákoutí pro hry dětí i pro vytváření jejich vztahu k přírodě.

V mateřské škole je pro děti v jednotlivých třídách vytvořeno dostatek hracích koutů a pracovních center, nechybí ani dostatek prostoru pro pohybovou aktivitu. Prostorové uspořádání jednotlivých tříd mateřské školy vyhovuje nejrůznějším činnostem dětí – hromadným, skupinovým i individuálním.

Do mateřské školy docházejí děti nejen z jejího bezprostředního okolí, ale v neposlední řadě i z jiných částí města – rodiče si často vybírají naši mateřskou školu podle vzdělávacího programu i podle referencí jiných rodičů, kteří zde již měli své děti a byli spokojeni.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Základní podmínky předškolního vzdělávání jsou v mateřské škole uskutečňovány na základě dané legislativy a vymezeny příslušnými právními normami.

3.1. Materiální a věcné podmínky

Všechny třídy nabízí dostatek prostoru pro hry a pohyb dětí. Každá třída má svou hernu, šatnu a sociální zařízení. Třídy jsou vybaveny novými nábytkovými sestavami, kde je dostatek úložného prostoru k ukládání hraček a stavebnic. Na třídách jsou dětské židle a stoly, které vyhovují hygienickým normám. Hračky a doplňky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly a mohly s nimi samostatně manipulovat a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Mateřská škola je vybavena množstvím didaktických pomůcek a obrazového materiálu na rozvoj logického myšlení, na jazykové, literární a logopedické činnosti apod. Pro lepší logopedickou péči bylo v každé třídě zřízeno velké logopedické zrcadlo. Pro hudební činnosti jsou všechny třídy vybaveny klavírem. Herny slouží v době odpočinku i jako ložnice. Sociální zázemí a koupelny jsou nově zrekonstruovány. Dětské šatny byly vybaveny rovněž novými nábytkovými sestavami, které jsou estetičtější a umožňují každému svůj individuální prostor pro uložení osobních věcí. Mateřská škola má vlastní keramickou pec. Dětské práce jsou rodičům i dětem přístupné na nástěnkách umístěných v šatnách, na chodbách a ve vestibulu mateřské školy. Postupně se snažíme obnovovat vybavení školy dle možností přiděleného rozpočtu.

Didaktická technika školy je také na dobré úrovni. Každá třída je vybavena telefonem na přijímání hovorů, s funkcí ovládnutí otvírání hlavních dveří a branky před mateřskou školou. Každá třída je opatřena telefonem s kamerou, při vstupu z vestibulu do chodeb jednotlivých tříd, čímž zajišťujeme bezpečnost v době scházení a rozcházení dětí, kdy je hlavní vchod do mateřské školy otevřen. Máme také dostatečně zabezpečený objekt školy proti vloupání elektrickým alarmovým systémem. V každé třídě je CD přehrávač, pro zajištění fotodokumentace máme iPady. V každé třídě je učitelkám k dispozici notebook s tiskárnou. V jedné třídě je k dispozici interaktivní tabule, která je po domluvě k dispozici i ostatním dvěma třídám. Počítače jsou dále v ředitelně a kanceláři vedoucí školní jídelny. Ve spojovací chodbě u třídy Kořata je k dispozici kopírka, kde si mohou pedagogické pracovníce kopírovat metodické materiály pro svou potřebu. Máme vlastní webové stránky, které umožňují prezentaci školy a snadnější komunikaci s veřejností a rodiči.

Přímo z budovy mateřské školy vstupujeme na školní zahradu, která je vybavena třemi krytými pískovišti, dvěma skluzavkami, několika dřevěnými herními prvky a domečky, které slouží k ukládání hraček, kol a koloběžek. Všechny herní prvky splňují bezpečnostní normy a jsou pravidelně kontrolovány, popřípadě renovovány. K zahradě patří sociální zařízení se dvěma umyvadly a dvěma toaletami.

3.2. Životospráva

Naším záměrem je ve spolupráci s rodinou naučit děti zdravému stravování a samozřejmě také zdravému životnímu stylu. Příprava stravy se uskutečňuje ve vlastní školní jídelně. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, je zachovávána vhodná skladba

jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Děti mají v průběhu dne k dispozici ve třídě dostatek tekutin. Časový odstup mezi jednotlivými jídly nepřesahuje tři hodiny. Děti nejsou násilně nuceny do jídla. Denně mají děti k dispozici ovocné nebo zeleninové talíře s možností výběru podle vlastní chuti s respektováním přiměřeného množství „aby zbylo na všechny“...

Děti jsou vedeny k maximální samostatnosti při přípravě stolování, včetně úklidu, občasně samostatné mazání pečiva, dolévání nápojů, možnost výběru velikostí porcí, respektování vztahu dětí k jednotlivým potravinám. Nezapomínáme na povzbuzování, oceňování dětí. Respektujeme stravovací zvyklosti rodiny, spolupracujeme s rodiči. Svačinu připravuje na pojízdný vozík kuchařka v kuchyňce. Pro děti je zajištěn celodenní pitný režim. Děti si samostatně nalévají nápoj v přiměřeném množství do sklenic, učitelka průběžně kontroluje, zda všechny děti opravdu pitný režim dodržují. Stejně nápoje jsou zabezpečeny i pro pitný režim na zahradě.

Stanovený pravidelný denní rytmus a řád mateřské školy je natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobovat aktuálním potřebám a situacím (neplánované události v životě mateřské školy, časové možnosti rodičů při přivádění dětí apod.). Děti mají dostatek volného pohybu ve třídách i na školní zahradě. Frekvence zařazování pohybových aktivit dětí v denním režimu MŠ vychází ze zájmu dětí i z respektování jejich věkových, vývojových i individuálních potřeb. Tyto činnosti probíhají v průběhu celého dne včetně pobytu venku.

Dopolední pobyt venku trvá zpravidla 1,5 až 2 hodiny (jeho délka je upravována podle ročního období a povětrnostních podmínek či okamžité kvality ovzduší). Odpolední pobyt venku se uskutečňuje převážně v jarním a letním období.

Denní program v mateřské škole zajišťuje individuální, pravidelné střídání spontánních i řízených činností a odpočinku dětí. Odpolední spánek a odpočinek dětí respektuje jejich skutečnou potřebu a jeho délka je konzultována s rodiči. Odpolední odpočinek je vždy zahájen čtenou pohádkou, popř. dále provázen relaxační hudbou. Děti nejsou násilně nuceny ke spánku na lehátku. Nejstarší děti, které nemají potřebu odpoledního spánku, odpočívají na lehátku po dobu cca 30 min a poté je jim nabízený jiný klidný program namísto odpočinku na lůžku. Všichni zaměstnanci mateřské školy se snaží chovat podle zásad zdravého životního stylu, aby mohli být pro děti přirozeným vzorem chování.

Do mateřské školy přijímáme jen zdravé děti, bez známek nemoci. Ve třídách jsou neustále k dispozici papírové kapesníky, které děti ihned po použití likvidují. Při náhlé nemoci, či úrazu, učitelky zajistí patřičnou péči a okamžitě informují rodiče. V návaznosti na vytvoření podmínek k osvojení zdravého životního stylu, nabízíme rodičům možnost přihlásit nejstarší děti k absolvování předplaveckého výcviku a cvičení v TJ Slavia, který zajišťuje ve spolupráci se Sportovním zařízením města Kroměříže, p. o.

3.3. Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci školy se snaží vytvořit bezpečné a klidné prostředí. Děti mají stejná práva, možnosti a povinnosti. Osobní svoboda a volnost dětí je učitelkami respektována do určitých mezí. Děti se seznamují s pravidly chování a jsou vedeny ke kamarádkým vztahům. Na začátku školního roku si společně s dětmi pravidla třídy vytváříme a jejich soupis máme

pověšený ve třídě a stále si je s dětmi pomocí obrázků připomínáme. Děti jsou pozitivně hodnoceny, chváleny a podporovány, aby byly samostatné v práci, nebojácné a docházelo k upevnování jejich sebedůvěry. U dětí jsou rozvíjeny základy psychosociálního citění (ohleduplnost, zdvořilost, pomoc), je dodržována zásada přiměřenosti věku a také individuálního přístupu k dítěti. Děti mají k dispozici bohatou nabídku spontánních činností, přiměřených jejich věku, u kterých si samy můžou zvolit, které aktivity se chtějí věnovat a rozvíjet tak svou osobnost v tom, co je jim blízké, co je baví.

V mateřské škole je podle potřeby zajištěna postupná, individuální adaptace dětí na prostředí MŠ. Rodiče mají možnost, za určitých okolností a se souhlasem učitelky vstupovat do tříd a účastnit se hrových aktivit společně s dětmi (v zájmu lepší adaptace dětí nebo v rámci obohacení obsahu třídního kurikula o poznatky, dovednosti a zkušenosti rodičů). Každé dítě má v mateřské škole svůj „domeček bezpečí“, který prostřednictvím rodinných fotografií zajišťuje dětem v MŠ citovou vyrovnanost v době odloučení od rodiny. Budujeme vzájemnou důvěru ve vztahu učitelky a dítěte. Dětem připomínáme, že v případě jakéhokoliv problému se na nás mohou obrátit, učíme je nebát se řešit problémy, svěřovat se se svými pocity.

V naší mateřské škole se snažíme vytvářet pro děti, učitelky, rodiče i ostatní zaměstnance atmosféru bezpečí, důvěry a vzájemného porozumění (stejně učitelky, stejná třída po celou dobu docházky do mateřské školy).

3.4. Organizace dne v mateřské škole

Provoz mateřské školy začíná v 6:30 a končí v 16:15. Scházení dětí od 6:30 do 7:00 probíhá pouze v jedné předem určené třídě. Rodiče tuto informaci mají hned při vstupu do mateřské školy na předem dohodnutém místě. Rozcházení dětí od 16:00 do 16:15 probíhá stejným způsobem jako ranní scházení.

V organizačním řádu je pevně časově stanovena doba podávání jídla, spánku a pobytu venku. Při pobytu venku je přihlíženo k teplotě a povětrnostním podmínkám. V letním období se uskutečňuje pobyt venku na školní zahradě i v odpoledních hodinách. V průběhu dne se střídají činnosti spontánní a řízené, jejichž základem je hra.

REŽIM DNE	
6:30 – 7:00	scházení dětí v předem určené třídě
7:00 – 8:30	spontánní hry dětí, individuální činnosti s dětmi
8:30 – 9:00	hygiena, svačinka
9:00 – 10:00	řízené výchovně vzdělávací činnosti
10:00 – 11:15	pobyt venku
11:15 – 11:30	osobní hygiena, příprava na oběd
11:30 – 12:15	oběd, osobní hygiena, příprava na odpočinek
12:15 – 13:30	četba, odpočinek, spánek
13:30 – 14:00	převlékání, svačina
14:00 – 16:15	rozcházení dětí, odpolední činnosti

3.5. Řízení mateřské školy

Mateřskou školu Štítného řídí ředitelka, kterou na základě konkurzního řízení jmenuje a odvolává zřizovatel, tedy město Kroměříž. Vedení školy tvoří ředitelka, jako statutární zástupce.

Povinnosti, pravomoci a úkoly jsou jasně vymezeny školním řádem, vnitřními směrnicemi a náplní práce každého zaměstnance. Pedagogické a provozní porady jsou svolávány dle potřeby. Všichni zaměstnanci se podílí na dění v mateřské škole. Ředitelka klade důraz na vzájemnou spolupráci, respektování profesních odlišností a vytváření prostředí důvěry a podpory. Průběžně vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně hodnotí jednotlivé dílčí úspěchy a tím motivuje ke kvalitě vykonávané práce.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s nejbližšími základními školami, popřípadě i s jinými organizacemi v Kroměříži, jako jsou například knihovna, muzeum či dopravní hřiště. V případě potřeby spolupracujeme s odborníky poskytující pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí, konkrétně s Pedagogicko-psychologickou poradnou a Speciálně pedagogickým centrem. Také spolupracuje se Střední pedagogickou školou Kroměříž (pedagogická praxe, akce školy).

3.6. Personální zajištění

Všechny pedagogické pracovnice jsou plně kvalifikované, mají požadovanou odbornou způsobilost. Další průběžné vzdělávání probíhá v rámci DVPP a je zabezpečeno vnitřní směrnicí školy.

Všechny učitelky jsou schopné hrát na hudební nástroj. Dvě učitelky mají kurz logopedické prevence, pro zajištění logopedické depistáže.

Podle aktuální vzdělávací potřeby některých dětí, na základě doporučení odborného pracoviště a podmínek mateřské školy, mohou být v mateřské škole děti se speciálními vzdělávacími potřebami, v nutném případě i za účasti asistentů pedagoga. K plynulému chodu mateřské školy přispívají také provozní zaměstnanci a pracovníci školní jídelny.

Zaměstnanci školy:	Počet:
Pedagogičtí pracovníci:	9
Školní asistent	1
Provozní zaměstnanci:	3
Zaměstnanci školní jídelny:	3
Celkem fyzických osob:	16

3.7. Spolupráce s rodinou

Učitelky zachovávají diskrétnost při sdělení rodinných záležitostí, plně respektují soukromí rodiny. Jednají s rodiči taktně a empaticky, vyvarují se nevyžádaných rad a přehnaných emocí. Nabízejí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Usilujeme o vytváření školních tradic, kterými rozvíjíme a posilujeme vzájemné vztahy v MŠ i vztah MŠ s širší veřejností:

Tradiční akce s rodiči	
září	<p>Třídní schůzky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení rodičů se ŠVP PV a organizací školního roku - seznámení rodičů se směrnicemi platnými pro MŠ (školní řád, směrnice o úplatě) - zjištění zájmu rodičů o tradiční akce školy - zprávy ze školní jídelny - jedná se nejprve o akci celé mateřské školy a poté o třídní schůzky v jednotlivých třídách
říjen	<p>Podzimní dílna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podzimní tvořivé odpoledne pro rodiče s dětmi - každá třída si připraví dílnu na předem dohodnuté téma
listopad	<p>Zahradní slavnost s kouzelnými světýlky podzimu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slavnost, se kterou se loučíme s podzimem - týden dopředu nosí rodiče s dětmi do MŠ dýně, které pak společně proměňují na strašidýlka, která jsou rozmístěna po školní zahradě - podvečerní procházka kouzelnou zahradou, rozzářenou osvětlenými dýněmi je nezapomenutelným zážitkem - slavnost bývá ukončena malým ohňostrojem - účastní se i přátelé školy - akce je slavnost celé mateřské školy
prosinec	<p>Vánoční koledování:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpíváme si koledy v MŠ v kruhu svých nejbližších - dodržujeme vánoční tradice, zvyky - připravíme se společně vánoční prostředí, naplněné láskou, sváteční pohodou i maminčiným cukrovím - akce je organizovaná každou třídou zvlášť
leden - únor	<p>Schůzka pro rodiče budoucích školáků:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na schůzku jsou pozváni učitelé ze základních škol z našeho okolí a pracovník pedagogicko-psychologické poradny - zde rodiče dostanou veškeré informace o zápisu do základní školy a školní zralosti - akce je organizovaná mateřskou školou dohromady

Mateřská škola, Kroměříž, Štítného 3712, příspěvková organizace

březen	<ul style="list-style-type: none"> - společné tvořivé odpoledne s rodiči - akce je organizovaná každou třídou zvlášť - den otevřených dveří pro veřejnost
duben	Cyklistická jízda zručnosti a obratnosti: <ul style="list-style-type: none"> - děti na kolech, trojkolkách nebo koloběžkách za účasti rodičů, jednotlivě projíždějí vyznačenou trasu a plní různé úkoly - podmínkou účasti je ochranná přilba na hlavu - ocenění jsou všichni účastníci - akce je organizovaná mateřskou školou dohromady
květen	<ul style="list-style-type: none"> - zápis do MŠ na další školní rok Slavnost maminek: <ul style="list-style-type: none"> - děti připraví hezké prostředí, vlastnoručním dárkem a veselými písničkami potěší své maminky a babičky - akce je organizovaná každou třídou zvlášť
červen	Rozloučení se školáky: <ul style="list-style-type: none"> - probíhá v jednotlivých třídách - děti obdrží dárek pro školáky na památku - akce je zakončena společným posezením u táborového ohně s veselými písničkami

Na škole je zavedený rovněž funkční informační systém pro rodiče:

- ráno, odpoledne při předávání/vyzvedávání dětí
- úřední hodiny ředitelky (čtvrtek 10:00 – 11:30 hod., v případě nutnosti kdykoliv po dohodě)
- vývěsky v šatnách, ve vestibulu MŠ – informace o školním i třídním kurikulu a jiných volně přístupných materiálech MŠ, kulturních akcích, pedagogická osvěta, výtvary dětí, ...
- konzultační hodiny pro rodiče s učitelkami jednotlivých tříd
- schůzky pro rodiče
- schránka důvěry – stížnosti, připomínky, náměty – vestibul
- den otevřených dveří

3.8. Spolupráce s ostatními institucemi

Základní školy
<ul style="list-style-type: none"> - spolupráci máme navázanou se Základní škola, Kroměříž, Komenského náměstí 440, příspěvková organizace, Základní škola Zámoraví Kroměříž příspěvková organizace, Základní škola Oskol, Kroměříž příspěvková organizace - návštěva předškoláků v základní škole- v 1. třídě - účast dětí MŠ na divadelních představeních dětí ZŠ
Knihovna, Muzeum Kroměřížska
<ul style="list-style-type: none"> - návštěva knihovny a muzea s nejstaršími dětmi dle aktuální nabídky
Spolupráce s Krajskou pedagogicko-psychologickou poradnou
<ul style="list-style-type: none"> - vyšetření školní zralosti - konzultace při diagnostice dětí se SVP - návštěvy psychologů ve třídách mateřské školy - spolupráce při realizaci podpůrných opatření u dětí se SVP
Spolupráce se Speciálním pedagogickým centrem
<ul style="list-style-type: none"> - spolupráce při realizaci podpůrných opatření u dětí se SVP
Spolupráce se SPgŠ
<ul style="list-style-type: none"> - souvislá a průběžná pedagogická praxe studentů SPgŠ - návštěva seminářů a vzdělávacích akcí pořádané SPgŠ
Spolupráce se ZUŠ
<ul style="list-style-type: none"> - návštěva koncertů pořádaných ZUŠ

3.9. Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Mateřská škola vždy předem zodpovědně zváží své předpoklady, možnosti a rizika vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a podle toho učiní své rozhodnutí, zda přijme dítě se speciálními vzdělávacími potřebami do běžné třídy mateřské školy. Vzhledem k charakteru budovy a jejímu vnitřnímu uspořádání (schodiště, třídy v patře) lze jen obtížně přijímat děti s těžkou tělesnou vadou.

Pro děti se SVP jsou vytvářeny materiální podmínky s ohledem na specifika konkrétního dítěte (zajištění materiálního vybavení, didaktických pomůcek, kompenzačních pomůcek,...), jsou zcela respektovány individuální potřeby. Učitelé vedou ostatní děti k tomu, že všechny děti mají rovné postavení, že je třeba navzájem si pomáhat, a že i s ohledem na konkrétní postižení jsou si všichni rovni. Mateřská škola spolupracuje s rodiči dítěte a se školskými poradenskými zařízeními (jako je PPP a SPC). Mateřská škola bude plnit podpůrné opatření

dle doporučení školského poradenského zařízení, ať už se jedná o asistenta pedagoga, osobního asistenta nebo určené kompenzační pomůcky.

V mateřské škole máme dvě učitelky, které mají kurz logopedické prevence. V případě potřeby jsou učitelky připraveny vzdělávat se v dané oblasti formou DVPP.

3.10. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola nabízí dětem širokou nabídku činností, které rozvíjejí jejich schopnosti, podněcují jejich zájem o nejrůznější obory, umožňují jim poznat, v čem jsou dobří. Vzdělávací obsah ve školním vzdělávacím programu je možné přizpůsobovat podle potřeb a možností mimořádným schopnostem dětí.

Vyhledávání dětí nadaných probíhá zejména pomocí pozorování a zpracovávání pedagogické diagnostiky. Při zjištění faktu, že by se mohlo jednat o nadané dítě, je nejprve vypracován Plán pedagogické podpory podle individuálních potřeb dítěte. Nejdéle po třech měsících je navázána spolupráce s PPP či SPC k dalšímu odbornému posouzení. O všech krocích jsou informováni i zákonní zástupci dítěte. Po stanovení diagnostiky probíhá stimulace rozvoje nadaného dítěte, a to prostřednictvím didaktických materiálů a různých pomůcek (na základě doporučení poradenského zařízení).

3.11. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Jelikož máme v mateřské škole třídy smíšeného věku a prozatím malý počet dětí od 2 do 3 let, jsou tyto děti zařazovány do běžných tříd. Ale i v tomto případě těmto dětem věnujeme individuální přístup pro jejich potřeby. Činnosti dětí rozdělujeme po skupinkách dle věku, tak aby těmto dětem byl dopřán největší prostor pro volnou hru a pohybové aktivity. Pro pobyt venku využíváme školní zahradu, jsou voleny krátké vycházky v okolí mateřské školy, kde nejsou příliš frekventované komunikace. Děti mají dostatek prostoru na odpočinek, v případě potřeby, jdou děti, které již odpočinek nepotřebují svačit a ostatní děti mohou ještě odpočívat ve třídě. Ke klidnému odpočinku používáme zatahovací dveře.

Hračky a pomůcky pro tyto děti jsou ve spodních skříňkách a viditelně umístěné. Postupně jsou dokupovány hračky a pomůcky, které jsou vhodné pro děti od dvou let. Drobný materiál a pomůcky, které by mohly být nebezpečné, jsou umístěny tak, aby k nim tyto děti neměly přístup (vyšší police, uzavřené skříňky).

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Naše mateřská škola má 3 heterogenní třídy s prostornou třídou, hernou a odpovídajícím sociálním zařízením. V každé třídě je zapsáno počet dětí dle složení třídy (podpůrná opatření, věk dětí) nejvýše však 26 dětí ve věku od 2 do 6 let, v případě odkladu povinné školní docházky do 7 let. Učitelky maximálně přizpůsobují formy a metody práce vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí této věkové skupiny a dbají na to, aby tato vývojová specifika byla při vzdělávání dětí v plné míře respektována. Každému dítěti poskytují pomoc a podporu v míře, kterou individuálně potřebuje, a v kvalitě, která mu vyhovuje. Činnosti probíhají formou frontálního, hromadného, skupinového a individuálního vzdělávání. Všechny tři třídy jsou klasické, bez zvláštního zaměření.

V každé třídě jsou dvě kvalifikované učitelky, které zajišťují celodenní vzdělávání dětí. Po týdnu se střídají ve svých službách, na ranní a odpolední směně, na kterých se překrývají při pobytu venku a při obědě. Pro zajištění bezpečnosti dětí se učitelky ve třídách překrývají minimálně 2,5 hodiny. Výjimku tvoří třída, kde působí ředitelka mateřské školy, což se snažíme kompenzovat personální pomocí školního asistenta.

Děti jsou z hlediska zastoupení jednotlivých věkových skupin i pohlaví rozdělovány co nejrovnoměrněji, respektují se i další aspekty – přání rodičů, volba učitelky, sourozenecké a kamarádké vztahy mezi dětmi. Učitelky jednotlivých tříd si vedou přesnou evidenci dětí podle věku, aby mohly vždy operativně plánovat výchovně vzdělávací práci s dětmi v souladu s jejich věkovými, individuálními i vývojovými zvláštnostmi. Učitelky denně plánují jednotlivé činnosti s rozdílnými nároky na jednotlivé děti. U dětí s OŠD při plánování výchovně vzdělávací práce vycházíme vždy ze závěrů odborného vyšetření v PPP, popř. jiného odborného zařízení.

V jednotlivých třídách máme společně s dětmi stanovená pravidla chování, která jim umožňují jejich vzájemné soužití s vrstevníky, ale i samostatně zhodnotit, co je správné a co ne. Pravidla důsledně dodržujeme, dle potřeby je doplňujeme a aktualizujeme. Postupně s nimi seznamujeme nové děti i jejich rodiče. Pravidla jsou v grafické podobě vyvěšena ve třídě, aby je děti mohly samy „přečíst“, vysvětlit kamarádům i rodičům. Vedeme děti k odpovědnosti za své chování a jednání.

Pravidelně, několikrát týdně, organizujeme v jednotlivých třídách společná setkání dětí a učitelek v tzv. komunitním kruhu. Děti zde mají možnost vyjádřit své názory i pocity k situaci i tématům, které se jich bezprostředně dotýkají. Rozvíjí se tak jejich sebevědomí i pocit sounáležitosti se svou třídou, sebeúcta a vzájemná komunikace.

Učitelky přizpůsobují svůj pedagogický styl všem zvláštnostem smíšené třídy:

- akceptují, že děti jsou si navzájem nejpřirozenějšími učiteli, že se od sebe učí, předávají si zkušenosti a dovednosti
- věnují velkou pozornost pozorování a poznávání individuálních předpokladů každého dítěte a na nich staví další práci
- respektují vývojové a individuální zvláštnosti dětí
- spolupracují s rodiči při zjišťování schopností dětí a při plánování jejich rozvoje
- plánují vzdělávací činnost pružně a diferencovaně s možností variantních postupů
- kladou na děti diferencované a přiměřené nároky
- umožňují dětem činnosti podle jejich schopnosti, a ne podle věku

- respektují individuální tempo dětí
- uplatňují a rozvíjí především individuální a skupinové formy práce
- umožňují mladším pozorovat a napodobovat starší děti při činnostech, a tak motivovat jejich zájem o budoucí úkoly
- vytváří prostor a příležitosti pro kooperaci mezi dětmi
- vedou starší děti k pomoci dětem mladším
- dávají dětem důvěru a zejména ty starší děti pověřují „učením“ mladších dětí a ověřují si tak zvládnutí jejich dovedností
- podporují příležitosti, kdy děti navzájem vyžadují dodržování pravidel skupinového soužití
- denně připravují aktivity speciálně určené pro „předškoláky“ např.: rozvoj grafomotoriky, rozvíjení matematických představ, rozvoj poznání, experimentování, střihání, skládání papíru, nalepování, ...)
- pravidelně rodičům prezentují výtvořky dětí

Přijímání dětí do mateřské školy probíhá při zápisu, dle školského zákona. Zápis k předškolnímu vzdělávání se koná obvykle v měsíci květnu. Podrobné informace k průběhu přijímacího řízení včetně termínů a kritérií přijímacího řízení jsou s dostatečným předstihem uvedeny na webových stránkách mateřské školy, vyvěšeny na informační nástěnce. Do MŠ se zapisují děti zpravidla po dovršení věku tří let, nejdříve však od dvou let. O přijetí dítěte rozhoduje ředitelka MŠ na základě žádosti o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání a postupuje dle kritérií pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání do mateřské školy. Žádost podá zákonný zástupce dítěte při zápisu do MŠ. O přijetí či nepřijetí dítěte jsou zákonní zástupci informováni do 30 dnů od podání žádosti a to zveřejněním výsledků na webové stránce a vývěsce školy. V průběhu roku je možné přijmout dítě pouze v případě, že je volná kapacita. Pokud se zákonný zástupce rozhodne k individuálnímu vzdělávání svého dítěte, postupuje dle pravidel uvedených ve Školním řádu.

5. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program byl zpracován pedagogickými pracovníci v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Vznikl na základě dosavadních zkušeností všech učitelek, které při jeho tvorbě vycházely především z přirozeného vývoje dítěte v předškolním věku.

5.1. Zaměření školy

Naším hlavním cílem, který vyplývá z RVP PV, je podporovat zdravý a harmonický rozvoj osobnosti dítěte, vytvářet mu základní předpoklady pro další vzdělávání, snažit se o vyrovnání nerovnoměrnosti vývoje před vstupem do základní školy a v případě potřeby být schopni poskytnout péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Vytváříme u dětí základy hodnot, na kterých je založena naše společnost, rozvíjíme jejich schopnost komunikovat, spolupracovat, spolupodílet se na činnostech a rozhodnutích. Vytváříme podmínky a příležitosti k rozvoji sebevědomí a získávání zdravé sebedůvěry. Vedeme děti k poznání, že mají možnost svou životní situaci ovlivňovat a svobodně jednat, avšak zdůrazňujeme, že za to, jak se rozhodne a co udělá, následně odpovídá. Vzdělávací proces je obsažen v tzv. integrovaných blocích, ze kterých si pedagogové vytvářejí tematické části. V návaznosti na zájmy dětí a dle jejich potřeb vytváří a průběžně doplňují svůj třídní vzdělávací program - TVP. Všechna témata reflektují přirozený vývoj a život dítěte, jsou v souladu s cíli, kompetencemi a vzdělávacími oblastmi RVP PV.

5.2. Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

V naší mateřské škole se snažíme o vytvoření bezpečného, podnětného a obsahově bohatého prostředí, abychom dovedli každé dítě k maximálnímu rozvoji fyzické, psychické, sociální samostatnosti a naučili je základním schopnostem důležitým pro celý život. Při rozvoji respektujeme individuální potřeby každého dítěte a dáváme mu dostatek podpory a péče tak, aby byl zabezpečen všestranný harmonický osobnostní rozvoj.

Vytváříme pro dítě prostředí plné důvěry, pocitu bezpečí, jistoty, vzájemného respektu a empatie, tak aby vládly mezilidské a přátelské vztahy mezi dětmi, pracovníky mateřské školy a rodiči. Budujeme v dětech zdravé sebevědomí a odvalu ukázat, co všechno už umí, aby byl pro ně vstup do základní školy radostný a bezproblémový.

5.3. Metody a formy vzdělávání

Dětem nabízíme vstřícné, podnětné, zajímavé, obsahově bohaté prostředí, ve kterém se budou cítit jistě, bezpečně, radostně a spokojeně, a které jim zajistí možnost projevit se, bavit a zaměstnávat přirozeným dětským způsobem.

Naše vzdělávací práce je důsledně vázána k individuálně různým potřebám a možnostem jednotlivých dětí, včetně specifických vzdělávacích potřeb. Vychází z pedagogické analýzy, tj. z pozorování a uvědomění si individuálních potřeb a zájmů dítěte, ze znalostí jejich

aktuálního stavu rozvoje, konkrétní životní i sociální situace, pravidelného sledování jeho rozvojových a vzdělávacích pokroků.

Tento způsob vzdělávání nám umožňuje vzdělávat děti s rozdílnými schopnostmi a učebními předpoklady ve věkově smíšené třídě a současně vede k postupnému naplňování dlouhodobého záměru rozvoje naší mateřské školy, aby pedagogické aktivity probíhaly dle potřeb jednotlivých dětí a každé dítě bylo stimulováno, podněcováno k učení a pozitivně motivováno k vlastnímu vzdělávacímu úsilí způsobem a v míře jemu vyhovující.

Velmi důležitou součástí vývoje dítěte předškolního věku je hra, proto využíváme metody **prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí**. Při hře se dítě otevře, buduje sociální vztahy, učí se reagovat na vzniklé situace, má potřebu objevovat, získává nové zkušenosti, má možnost se spontánně projevovat, mít radost z toho, co už se naučilo. Proto využíváme myšlenek a nápadů dětí, poskytujeme prostor pro jejich spontánní aktivity a vlastní plány. Učební aktivity probíhají formou nezávazné dětské hry, kterou se dítě zabývá na základě svého zájmu a vlastní volby. Proto je pro nás hra v nejrůznějších podobách základním stavebním kamenem. V průběhu dne děti hrají zejména námětové, dramatické, pohybové, hudební, výtvarné, didaktické, psychomotorické a logopedické hry.

Dále používáme metody **situačního učení** založené na vytváření a využívání situací, které dítěti poskytují srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se dítě učilo novým poznatkům a dovednostem v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe chápal jejich smysl. Nezapomínáme na **spontánní sociální učení**, které je založené na principu přirozené nápodoby. Proto ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne v mateřské škole vyskytnou, nejen v didakticky zaměřených činnostech, poskytujeme dítěti vzory chování.

Usilujeme, aby uplatňované aktivity spontánní i řízené byly vzájemně vyvážené a provázané a odpovídaly potřebám a možnostem dětí, např. didakticky zacílené činnosti motivované pedagogem (přímo či nepřímo) probíhaly v menší skupině nebo individuálně.

Didaktický styl vzdělávání dětí v mateřské škole musí vycházet ze vzdělávací nabídky, individuální volby a aktivní účasti dítěte (pedagog nemá jen úkolovat a kontrolovat), ale vést dítě za poznáním a probouzet v něm aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat, objevovat.

Vzdělávání probíhá na základě integrovaných bloků, které nabízejí vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Při tvoření a realizaci vzdělávací nabídky využíváme metodik jednotlivých oborů výchovně vzdělávacích činností, které jsou v souladu s psychologickými a didaktickými zvláštnostmi předškolního vzdělávání.

5.4. Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných

V naší mateřské škole se řídíme vyhláškou č. 27/2016 Sb.

V případě podpůrných opatření 1. stupně postupujeme takto:

Na základě pozorování a průběžné pedagogické diagnostiky zpracováváme pro konkrétní dítě Plán pedagogické podpory. Tento plán zpracovávají učitelky na jednotlivých třídách podle přílohy k vyhlášce č. 27/2016 Sb. Při tvorbě plánu komunikujeme s rodiči, zohledňujeme jejich postřehy o dítěti. S plánem pedagogické podpory neprodleně učitelka seznámí rodiče. Plán průběžně vyhodnocujeme a aktualizujeme s ohledem na potřeby dítěte.

Nejpozději po třech měsících vyhodnocujeme účinnost opatření. Nevedou-li opatření k naplňování stanovených cílů, doporučí ředitelka školy, společně s učitelkou po předchozí konzultaci, rodičům využití školského poradenského zařízení. Do doby zahájení podpůrného opatření druhého a vyššího stupně pracuje škola s PLPP.

V případě podpůrných opatření 2. – 5. stupně postupujeme takto:

Ředitelka určí pracovníka, který bude odpovídat za spolupráci s poradenským zařízením. Pro účely poskytování poradenské pomoci škole zajistí škola předání PLPP, podle kterého se dítě doposud vzdělávalo, spolupracující poradně.

Neposkytje-li zákonný zástupce dítěte součinnost směřující k přiznání podpůrných opatření, jež jsou v nejlepším zájmu dítěte, postupuje škola a školské poradenské zařízení dle § 10 odst. 4 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí.

V návaznosti na vyjádření školského poradenského zařízení a rodičů dítěte zpracováváme IVP dítěte na základě doporučení ze školského poradenského zařízení, a to neprodleně bez zbytečného odkladu, nejpozději však do jednoho měsíce od udělení písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte. IVP je závazným dokumentem, vychází ze ŠVP Mateřské školy, Kroměříž, Štítného 3712, příspěvkové organizace a je zpracován dle pokynů ve vyhlášce č. 27/2016 Sb. Za zpracování a provádění IVP je odpovědna ředitelka školy.

5.5. Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Ve vzdělávání dětí mladší tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. Nejčastěji uplatňujeme individuální nebo skupinovou formu činnosti. Důraz je kladen na volnou hru. V plné míře akceptujeme vývojová specifika (individualizace a diferenciacce). Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let vycházíme z jednoduchých principů:

- jednoduchost
- časová nenáročnost
- známé prostředí a nejbližší okolí
- smysluplnost a podnětnost
- dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte

Při vzdělávání dětí od dvou do tří let maximálně využíváme metody práce vhodné pro tuto věkovou kategorii:

- situační učení
- spontánní sociální učení (nápodoba)
- prožitkové učení
- učení hrou a činnostmi

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Vzdělávací obsah je uspořádán do integrovaných bloků a jsou společné pro celou školu. Integrované bloky jsou charakterizovány vzdělávací nabídkou a dílčími výstupy. Vzdělávací nabídka je chápána jako prostředek vzdělávání a představuje soubor praktických i intelektových činností. Výstupy jsou dílčí výstupy vzdělávání a jsou formulovány tak, aby měly charakter způsobilosti.

6.1. Integrované bloky:

6.1.1. *At' jsem kluk anebo holka, vím jaká je moje školka*

- **Záměry integrovaného bloku:**

V úvodním IB se zaměřujeme hlavně na adaptaci dětí v novém prostředí a novém kolektivu, postupné přizpůsobování se novým režimovým prvkům a hlavně zůstat v mateřské škole přiměřeně dlouhou dobu bez maminky. Poznávat nové kamarády i pracovníky mateřské školy. Samostatně zvládat pravidelné denní úkony. Dále se seznamovat s okolím naší mateřské školy, znát cestu do školky. Učit se vytvářet a respektovat pravidla soužití ve třídě, navozovat atmosféru důvěry a přátelství.

- **Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)**

Oblast: Dítě a jeho tělo

- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Oblast: Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- získávání relativní citové samostatnosti

Oblast: Dítě a ten druhý

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

Oblast: Dítě a společnost

- poznávání pravidel společného soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí

Oblast: Dítě a svět

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

- **Vzdělávací nabídka**

- lokomoční pohybové činnosti, pohybové hry s pravidly, hudební pohybové hry
- zdravotní cvičení, cvičení s náčiním s motivací

- práce s grafomotorickými listy, stříhání nůžkami
- sebeobslužné činnosti v oblasti stolování, hygieny, úklidu
- vycházky do okolí školy, sbírání přírodnin
- námětové hry na domácnost, rodinu,
- vyprávění a sdělování vlastních zážitků (komunitní kruh)
- motivovaná manipulace s předměty, konkrétní operace podle pokynů
- poznávání života v mateřské škole (zaměstnanci, prostředí, profese...)
- sledování základních vlastností některých pozorovaných objektů (barva, materiál...)
- posilování vlastního sebevědomí- řešení problémů, konfliktních situací
- vytváření společných pravidel soužití na začátku školního roku
- činnosti zaměřené na poznávání prostředí pro dítě nového- mateřské školy (zaměstnanci,
- ostatní děti a vztahy mezi nimi)
- aktivity vhodné pro adaptaci dítěte v novém prostředí
- námětové hry, dramatizace, četba příběhů a pohádek
- výtvarné a pracovní činnosti zaměřené na dotváření estetického prostředí třídy
- polytechnické aktivity vhodné podle věku dětí
- seznamování se s riziky – uvnitř budovy, na zahradě, při vycházkách
- dramatická hra s maňásky, hra „na někoho, na něco“
- poznávání všemi smysly x experimentování
- poznávání nejbližšího okolí mateřské školy

• **Očekávané výstupy**

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- porozumět slyšenému
- rozlišovat některé obrázkové symboly a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní bez jejich opory
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují, odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)

- **Rizika**

- pocity nejistoty a neukotvení kolektivu
- adaptační problémy nových dětí

6.1.2. Nastal podzim, vítr fouká, nažloutlou má barvu louka

- **Záměry integrovaného bloku:**

Se začátkem podzimu se mění příroda. Děti se učí pozorovat a vnímat změny v přírodě – na zahradě, na poli, v lese. Poznávají barvy, tvary, plody, které podzim přináší. Děti se v tomto IB seznamují s přírodou živou i neživou, osvojují si základní poznatky o podzimním počasí. Učíme se rozeznávat jednotlivé znaky podzimního období, dáváme si je do souvislosti s končícím létem. Vyrábíme draky, tvoříme výrobky z přírodnin, pozorujeme zbarvení stromů a keřů.

Měsíc listopad hýří barvami a je typický chladnějším počasím. Děti pozorují krásu podzimní přírody, využívají k hrám i činnostem spadené listí. Učí se chápat souvislosti mezi počasím a zdravím člověka. Chápu ochranu přírody živé i neživé. Poznávají ptáky, kteří od nás před zimou odlétají do teplých krajín, příprava zvířat na zimu. Vhodnou formou přiblížíme také svátek „dušiček“. Tvoříme strašidla a světylka z dýní a připravujeme se na zahradní dýňovou slavnost.

- **Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)**

Oblast: Dítě a jeho tělo

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Oblast: Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

Oblast: Dítě a ten druhý

- osvojení se elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

Oblast: Dítě a společnost

- rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

Oblast: Dítě a svět

- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

- **Vzdělávací nabídka**

- práce s listy – pracovní činnosti, výtvarné činnosti
- recitace básní
- vyprávění krátkého příběhu
- poslech četby – pohádky, povídky, četba na pokračování
- poznávání všemi smysly – Kimova hra
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, přírodninami, pomůckami, nástroji, nářadím.
- činnosti, které děti seznamují s věcmi, které je v přírodě na podzim obklopují a s jejich možným využitím ve výtvarných, pracovních, hravých činnostech
- vyprávění zážitků a poznatků z přírody, umět se podělit o svou radost z poznávání
- vyprávění na téma Co se změnilo
- pozorování okolních zahrad a zahrádek při vycházce
- motivovaná zdravotní cvičení na protažení všech svalových oblastí
- dramatizace pohádek (O řepě, ...)
- seznamování se s různými druhy přírodních materiálů a jejich vlastnostmi
- pozorování změn v počasí, typické pro podzimní období
- aktivity zaměřené na ochranu přírody
- chystání zahradní slavnosti
- didaktické hry a hádanky zaměřené na logické myšlení

- **Očekávané výstupy**

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem ...)
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- učit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první poslední apod.)

- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro něj smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

- **Rizika**

- rizikem je počínající nemocnost dětí v chladnějším období a opětovné nastavování adaptačního procesu a nepřizpůsobivosti
- nedostatek příležitostí ke zkušenostnímu učení – málo příležitostí, komunikační zábrany (z důvodu nezvládnuté adaptace), jednotvárné činnosti opakující se každoročně
- omezování spontánních aktivit, nedostatečná motivace

6.1.3. Těšíme se na Vánoce, nejkrásnější svátky v roce

- **Záměry integrovaného bloku:**

Čas adventu je jedno z nejkrásnějších období v roce, zvláště pro děti. Je dobou přípravy těšení se na „Ježíška“. U nás začíná Mikulášskou nadílkou a vyvrcholením bývá vánoční besídka u stromečku. Hlavním záměrem tohoto IB tedy je, aby děti tento čas pěkně prožily a podílely se na sváteční atmosféře předvánočního období ve školce i doma. Proto je tento blok věnovaný přípravě vánočních přáníček, ozdob na vánoční stromeček i drobných dárečků pro radost.

Zdobíme třídy i jiné prostory v budově, zpíváme koledy. Poznáváme typické zvyky adventního času a prožíváme společně radostnou předvánoční atmosféru. Na toto období potom plynule navazuje svátek Tří králů, po kterém se s dětmi definitivně rozloučíme s vánočním obdobím.

- **Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)**

Oblast: Dítě a jeho tělo

- rozvoj a užívání všech smyslů

Oblast: Dítě a jeho psychika

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání

Oblast: Dítě a ten druhý

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)

Oblast: Dítě a společnost

- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Oblast: Dítě a svět

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

- **Vzdělávací nabídka**

- cvičení na překážkové dráze, prolézání čertovského strachového pytle
- nacvičování tanečků a koled na mikulášskou a vánoční besídku
- Mikulášská nadílka na jednotlivých třídách
- vycházky zaměřené na pozorování vánoční výzdoby v našem městě
- výtvarné a pracovní činnosti spojené s Vánoci (přáníčka, ozdoby, dárečky,...)
- seznamování se s některými vánočními zvyky a tradicemi
- společné odpolední zahájení adventu v mateřské škole s rodiči
- zdobení vánočního stroměčku, smrkových či jedlových větví
- příprava slavnostního vánočního stolování v den besídky
- vánoční besídka
- hry s novými hračkami (ohleduplnost, schopnost podělit se)
- výroba papírových tříkrálových korun

- **Očekávané výstupy**

- zachovávat správné držení těla
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně formulovaných větách
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého, soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

- **Rizika**

- některé děti bývají citlivější a mívají obavy z Mikuláše a čerta a jejich masek, často bývají také doma rodiči nevhodně a negativně motivované a zastrašované
- hektické pojetí příprav na vánoční svátky doma i v mateřské škole, přílišné soustředění na výrobu složitých vánočních dekorací a ozdob, přemíra zážitků a přesycenost podněty

6.1.4. Paní Zima čaruje, mráz po oknech maluje

- **Záměry integrovaného bloku:**

Ani jsme se nenadáli a je tu zima. Pozorujeme změny počasí a hledáme odlišnosti v souvislosti s podzimem - příroda spí, všechno přikryla bílá peřina. Povídáme si o tom, jak pomoci v tomto období ptáčkům, kteří si jen těžko dokážou najít sami potravu. Sypeme ptačí zob do krmítka, vyrábíme lojové koule, které pak věšíme na stromy na školní zahradě. Hledáme souvislosti mezi počasím a zdravím člověka. Děti se seznamují s lidským tělem, jeho částmi a také s možnostmi, jak o své tělo pečovat - péče o zuby, otužování, oblékání ale i nemoci a způsoby, jak jim předcházet.

S příchodem zimy přicházejí také zimní radovánky. Děti se seznamují s pohybovými aktivitami v zimě - jízda na lyžích a snowboardu, běžkování, sáňkování, bobování, bruslení, ale i stavění sněhuláka či koulování. Spoustu těchto aktivit si zábavnou formou vyzkoušíme i přímo ve školce. Věnujeme se přípravám masopustního karnevalu, děti rozvíjí svou kreativitu při výrobě masek a společně zdobíme třídu i mateřskou školu. V souvislosti s karnevalem si povídáme i o pohádkách a pohádkových bytostech, kreslíme oblíbené pohádkové postavy, věnujeme se dramatizaci a děti si můžou donést vlastní knihu, ze které si čteme při odpoledním odpočinku.

- **Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)**

Oblast: Dítě a jeho tělo

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

Oblast: Dítě a jeho psychika

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj schopností sebeovládání

Oblast: Dítě a ten druhý

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

Oblast: Dítě a společnost

- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Oblast: Dítě a svět

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

- **Vzdělávací nabídka**

- sebeobslužné činnosti spojené s oblékáním zimního oblečení
- zimní sporty a hry na sněhu na školní zahradě
- pozorování zvířat a ptáků při zimních vycházkách
- krmení ptáků prostřednictvím krmítka na školní zahradě
- pozorování i vytváření stop ve sněhu či jiném terénu
- pokusy s vodou, sněhem, ledem...
- orientace v matematických pojmech (prostorové vztahy, číselné představy, GT)
- námětové hry na školu, hra různých rolí ze školního prostředí
- četba příběhů s dětským hrdinou
- reprodukce krátkých pohádek dětmi
- hledání rozdílů ve dvou zdánlivě stejných obrázcích
- artikulační cviky – slabiky a slabiková seskupení na dané hlásky – zvuky ptáků
- diferenciační cvičení (podle významu, podle první hlásky...)
- cvičení s padákem, či jiným netradičním náčiním či náradím
- vytváření zvuků pomocí různých předmětů a nástrojů (lábivé i nelábivé)
- rozeznávání zvuků z nahrávky- sluchové hry
- uklízení hraček, pomůcek a jejich údržba
- maškarní karneval – těšení, příprava- vymýšlení kostýmů
- hry vyžadující vůli, vytrvalost a sebeovládání
- četba pohádek obohacujících citový život dětí
- společná diskuze o karnevalu
- vlastní zážitky z jiných karnevalů
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách

- skládání papíru podle instrukce dospělého
- stříhání nůžkami – zdokonalování techniky
- manipulace s konstruktivními stavebnicemi
- výtvarné a pracovní činnosti zaměřené na výrobu masek
- hudební činnosti spojené s tancem a poznáváním širšího spektra hudebních nástrojů
- seznamování s krátkými popěvkami a říkadly, charakterizujícími masopustní období
- zdobení třídy i prostor školy v karnevalovém a masopustním duchu

- **Očekávané výstupy**

- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- chápat slovní vtip a humor
- utvořit jednoduchý rým
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- rozhodovat o svých činnostech
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známě děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když domluví druhy, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádku a škod, upozornit na ně

- **Rizika**

- nebezpečí úrazů při zimních činnostech na sněhu - zvýšené požadavky na dodržování bezpečnosti a nastavených pravidel.

- obavy dětí z masek, neporozumění tradice, nevhodná dlouhá a složitá říkadla s masopustní tematikou, nároky na bezpečnost při chůzi a hře v masce

6.1.5. Jaro už je zase zpátky, vyrážíme na zahrádky

- **Záměry integrovaného bloku:**

Konečně je tady jaro. Sluníčko začíná hřát, příroda se probouzí. Děti pozorují návrat jara - sníh taje, tráva se začíná zelenat, stromy pučí a ze země vykukují sněženky, petrklíče a bledule. Pozorujeme zahrádky v okolí mateřské školy a vnímáme barvy a vůni jara. Loučíme se se zimou tradičními říkankami a vynášením Moreny do řeky Moravy.

Pozorujeme zvířátka na polích, loukách a v lesích, učíme se k nim přiřazovat a správně pojmenovat jejich mláďátka. Připravujeme se na příchod velikonočních svátků, barvíme vajíčka, učíme se básničky pro koledníky a vyrábíme s rodiči na tvořivých dílničkách jarní dekorace. Duben je také měsícem bezpečnosti. Zaměřujeme se na prevenci úrazů, zamýšlíme se nad tím co je pro nás bezpečné a co ne, učíme se odhadovat rizika v silničním provozu, v domácím prostředí, v mateřské škole.

Měsíc květen je symbolem lásky, přichází velký den - oslava svátku všech maminek. Děti vyrábí dárečky a přáníčka, nacvičují besídku. Povídáme si o rodičích a sourozencích, o tom, kde bydlíme, učíme se pojmenovat členy rodiny. Uvědomujeme si důležitost rodiny v životě člověka. Zjišťujeme, čím mohou lidé být, jaká povolání existují, učíme se, že každé povolání je důležité, rozvíjíme hry na různá povolání - kadeřnice, prodavačka, policista, zahradník. Čeká nás také jízda zručnosti, kde si děti vyzkouší svou obratnost na kole či koloběžce.

- **Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)**

Oblast: Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí

Oblast: Dítě a jeho psychika

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získávání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

Oblast: Dítě a ten druhý

- rozvoj kooperativních dovedností

Oblast: Dítě a společnost

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

Oblast: Dítě a svět

- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

- **Vzdělávací nabídka**

- vycházky do přírody s překonáváním přírodního terénu
- poznávání některých domácích zvířat a jejich mláďat
- rozlišování základních znaků přicházejícího jara
- výtvarné činnosti zaměřené na ztvárnění prvních jarních květin
- úklid školní zahrady po zimním období a příprava na jarní hry
- rozlišování zvuků zvířat domácích i volně žijících (nahrávka)
- rozvíjení řečových dovedností pomocí reprodukce krátkého příběhu
- objevování podmínek pro růst rostlin
- vyjádření vlastního zážitku kresbou, malbou
- poslech jarních písní a nácvik tanečních kroků, taneční pohybové hry
- seznámení s pranostikami a tradicí čištění studánek či vynášení smrtky
- ochrana zdraví při proměnlivém počasí
- výrazný přednes říkanky se správnou výslovností
- rozhovor o Velikonocích, tradice a zvyky, symboly Velikonoc, velikonoční koledy
- výtvarné činnosti zaměřené na míchání barev (kraslice) či netradiční materiály
- výtvarné činnosti s modelovací hmotou (modelína, hlína, tvrdnoucí hmota...)

- **Očekávané výstupy**

- koordinovat lokomaci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- poznat napsané své jméno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné a slabé stránky)
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- vyjednávat s dětmi i s dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

- **Rizika**

- nedostatek pochopení dětí pro ochranu přírody- nevhodné chování na vycházkách- (trhání jarních květin, lámání větví)
- nedostatečná nabídka výtvarných materiálů a nápadů na velikonoční tvoření, neúčast rodičů na společných aktivitách z důvodů vytíženosti a zaměstnanosti, prožití svátků Velikonoc konzumním způsobem (v rodinách).

6.1.6. Jen si děti všimněte, co je krásy na světě

- **Záměry integrovaného bloku:**

V tomto integrovaném bloku se zaměřujeme především na svět kolem nás. Povídáme si o našem městě, o naší planetě, jak ji můžeme chránit. Slavíme Den Země vycházkou na letiště, prožijeme barevný týden, završený Sluníčkovým dnem na školní zahradě. Pozorujeme, jak žijí lidé v jiných zemích, seznamujeme se s jinými kulturami, zajímáme se o vesmír. Věnujeme se také dopravní výchově.

- **Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)**

Oblast: Dítě a jeho tělo

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Oblast: Dítě a jeho psychika

- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Oblast: Dítě a ten druhý

- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Oblast: Dítě a společnost

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Oblast: Dítě a svět

- poznávání jiných kultur
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

- **Vzdělávací nabídka**

- pozorování dopravního provozu v našem městě s bezpečným přecházením vozovky
- rozlišování zvuků dopravních prostředků
- pohybová cvičení na zdokonalování rovnováhy a stability (akrobatické prvky)

- chůze ve dvojicích na vycházce po chodníku
- hry na rozvoj orientace v prostoru
- poučení o tom, co musíme vědět při jízdě na kole, koloběžce, proč musíme být ukáznění na silnici, dopravní policie (jejich práce, význam)
- návštěva policie
- organizace akce školky „kolová“
- poznávání vesmíru (planeta Země), rozhovor o Dni Země
- procházka s úkoly na letiště a zpět
- oslava Sluníčkového dne a s ním souvisejícího duhového týdne
- třídění odpadu

• **Očekávané výstupy**

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- pojmenovat většinu toho čím je obklopeno
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi, apod. elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

- **Rizika**

- riziko při chůzi po chodníku ve dvojicích a přecházení vozovky (používání terčků a reflexních vest)
- riziko úrazu, při pobytech venku a při školních akcích (dbát na bezpečnost a poučit děti před každou akcí)

6.1.7. Jsme daleko od zimy, blíží se nám prázdniny

- **Záměry integrovaného bloku:**

V úvodu měsíce června slavíme Den dětí na školní zahradě, kde jsou připravena zábavná stanoviště s úkoly. Dny jsou teplé, tak trávíme co nejvíce času venku, chodíme na výlety, do města na zmrzlinu.

Blíží se konec školního roku, loučíme se s předškoláky před mateřskou školou, kde děti pasujeme na školáky a poté si užijeme krásné odpoledne s rodiči při opékání špekáčků. Čekají nás prázdniny a tak si povídáme o tom, kde, jak a s kým je budeme trávit.

- **Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)**

Oblast: Dítě a jeho tělo

- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti

Oblast: Dítě a jeho psychika

- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

Oblast: Dítě a ten druhý

- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Oblast: Dítě a společnost

- rozvoj společenského i estetického vkusu

Oblast: Dítě a svět

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

- **Vzdělávací nabídka**

- cvičení na školní zahradě s využitím vybavení školní zahrady
- častý pobyt na čerstvém vzduchu spojený s pitným režimem (zdravá životospráva)
- plnění úkolů na stanovištích
- kreslení křídou na chodník
- společná tvoření z písku
- oslava Dne dětí na školní zahradě

- pasování na školáky a loučení se s nimi
- výtvarné činnosti zaměřené na výrobu netradičních pomůcek ke hře (indiánské čelenky..)
- procvičování artikulační stránky řeči, rozlišování hlásek na začátku slova
- námětové hry spojené s poznáváním povolání dospělých
- ochutnávání různých letních plodů ovoce i zeleniny
- vzájemná pomoc a povzbuzení při soutěživých hrách
- orientace na mapě - co je oceán, co je země, hory...
- skládky z papíru s letní tematikou (čepice, lodě..)
- ochrana společenského i životního prostředí v našem okolí

• Očekávané výstupy

- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- zorganizovat hru
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

• Rizika

- příliš dlouhý pobyt na letním slunci, přeceňování sil při pohybových aktivitách, nedostatečný přísun tekutin, vyhledávání nebezpečných aktivit - lezení po stromech, sbírání neznámých plodů

Vzdělávací nabídku realizovanou v integrovaných blocích doplňujeme celoškolskými plánovanými aktivitami. Pro děti pořádáme návštěvu divadel, kin a výstav. Z důvodu vyšších bezpečnostních rizik upřednostňujeme tematické vycházky po našem městě před výlety dopravními prostředky mimo město. Vzdělávací nabídku mateřské školy obohacujeme **díličními projekty**. Jejich vzdělávací cíle a organizace jsou rozpracovány ve zvláštní příloze.

7. TŘÍDNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – PRAVIDLA PRO TVORBU

Plánování ve třídách musí vždy vycházet ze znalosti dětí a vyhodnocení předcházející etapy.

Třídní vzdělávací program vychází z ŠVP, vybírá a upravuje témata, náměty či celé integrované bloky ve vztahu ke konkrétní třídě a potřebám dětí. TVP není dopředu uceleně zpracovaný plán (jako ŠVP), ale je to otevřený pracovní plán obou učitelek na dané třídě, je připravovaný a postupně dotvářený. Je reakcí na aktuální dění a potřeby ve třídě. Vychází z vyhodnocení podmínek dětské skupiny a je zaměřen na konkrétní cíle, kompetence a činnosti ve vzdělávací nabídce, realizované v integrovaném bloku. Učitelky si rozpracovávají jednotlivá podtémata, na základě jasné představy, v průběhu roku je upřesňují, rozhodují se, kam směřovat vzdělávací cíle tak, aby pokrývaly komplexní rozvoj každého dítěte.

Věkové složení tříd je heterogenní. Každá třída může mít různé uspořádání skupiny dětí, které vzniklo po umístění dětí do tříd podle zájmu rodičů. Při tvorbě integrovaných bloků jsme počítali s tím, že jejich vzdělávací obsah je určen všem věkovým skupinám. Učitelky při zpracování jednotlivých témat do časových celků plánují činnosti tak, aby respektovaly věkové a vývojové zvláštnosti dětí a umožnily všem dětem dosažení očekávaných výstupů v rámci jejich možností a schopností.

Plánování TVP se řídí těmito pravidly:

- Brát ohled na aktualizaci dětské potřeby aktivního střetávání se světem, získávání nových zkušeností a poznatků.
- Komplexnější, celistvé poznávání.
- Brát ohled na aktivní zapojení dítěte, pedagog je rádcem, konzultantem, děti částečně přebírají řídicí aktivity, učí se učit.
- Směřovat činnosti co nejvíce k praktickému životu.
- Brát ohled na rozvoj sociálních vlastností jedince – sociability, sociální učení ve skupině předškolních dětí, týmovou spolupráci – komunikovat mezi sebou, dohodnout se, kooperovat, tolerovat odlišnosti druhého.
- Brát ohled na integraci – propojení se širším okolím (škola, rodina, obec, propojení projektu dvou škol apod.)
- Vracet škole a dítěti skutečný prožitek a pozitivní vztah k poznávání, zahrnovat i dokumentaci (výrobky dětí, výkresy, fotografie, mapy, apod.)

8. EVALUACE

Evaluaci chápeme jako průběžný proces, který doprovází tvorbu a realizaci školního i třídního vzdělávacího programu. Jejím úkolem je zabývat se výsledky vyhodnocení třídních vzdělávacích programů a řešit problémy, které z toho vyplývají pro třídu i pro mateřskou školu. Prostřednictvím evaluace rovněž zjišťujeme, jak jsou vytvářeny a zajišťovány optimální podmínky pro vzdělávání a zda jsou v souladu s ŠVP.

Snad každý pedagog po skončení své práce cítí potřebu zhodnotit uplynulý den a nemusí to být vždy v písemné podobě. Je to svým způsobem také *pedagogická evaluace*. Důležitější, než samotný písemný dokument, je v tomto případě vyvodit si ze svého hodnocení správný závěr a postup v dalším pedagogickém působení. Je také rozdíl mezi začínajícím a zkušeným pedagogem. Pojem evaluace je i v oficiálních dokumentech ekvivalentně zastoupen českým pojmem hodnocení, vyhodnocování.

V naší mateřské škole systém evaluace rozdělujeme do těchto oblastí:

- Hodnocení TVP
- Hodnocení ŠVP PV
- Hodnocení dětí
- Vyhodnocování PLP a IVP
- Vnější evaluace

Hodnocení TVP:

- na začátku školního roku provedená **analýza třídy** - (složení děvčata, chlapci, problémové jevy, vývojové zvláštnosti dětí, individuální potřeby) – ústně **do 30. 9.** (na pedagog. radě)
  - **hodnocení každodenní** - hodnocení ústní i písemně formou zápisu do třídní knihy
  - **hodnocení týdenních podtémat** - písemné hodnocení, při kterém se hodnotí naplnění dílčích cílů, vhodnost vzdělávací nabídky, přání dětí a případná opatření do budoucna - **každý týden, písemně**
  - **hodnocení doplňkových akcí** - ústní hodnocení akcí, které se netýkají celé školy, ale jednotlivých tříd (např. na pedagogické radě) - **nepravidelně**
  - **pololetní hodnocení třídy**- písemnou formou zpracují pedagogické pracovníce hodnocení třídy – **do 30. 1.**
  - **závěrečné hodnocení třídy**- na konci školního roku zpracují pedagogické pracovníce písemně závěrečnou evaluaci třídy, ve které se objeví hodnocení a analýza třídy za celý školní rok – **do 30. 6.**
  - **soulad TVP se ŠVP PV** – ověřování souladu a naplňování záměrů - **průběžně po celý rok**
- Zodpovídají:** všechny pedagogické pracovníce

Hodnocení ŠVP PV:

- průběžné hodnocení plnění ŠVP PV – vhodnost a nastavení IB, soulad s RVP PV- **jednou ročně na pedagogické radě**

Zodpovídají: všechny pedagogické pracovníce

- **kontrola a sledování** dodržování řádu školy a vnitřních směrnic, plnění pracovních povinností- **průběžně**

Zodpovídá: ředitelka školy

- **vyhodnocování výsledků výchovně-vzdělávací činnosti**, hodnocení metod, forem postupů práce – **1x ročně formou hospitace**

Zodpovídá: ředitelka školy

Hodnocení dětí:

- **záznamové archy dětí** (přehledy znalostí) – doplňování přibližně **1x ročně**
- **osobní portfolia**- shromažďování grafomotorických omalovánek, výtvarných prací a dalších podkladů o dítěti – **celoročně**
- **sledování dosažených kompetencí** u předškolních dětí (diagnostika v rámci přípravy na zápis) – **1x ročně**
- **vedení záznamů** individuální práce s **dětmi s odkladem školní docházky**- **celoročně**
- **sledování individuálního rozvoje** všech dětí – **průběžně**

Zodpovídají: všechny pedagogické pracovnice

Vyhodnocován PLPP a IVP:

- **PLPP** se vyhodnocuje po třech měsících od počátku jeho realizace – na pedagogické radě

Zodpovídají: učitelky dítěte s první stupněm podpůrných opatření

- **IVP** se vyhodnocuje ve spolupráci se ŠPZ nejméně 1x ročně

Zodpovídají: učitelky, asistent pedagoga a ředitelka školy

Vnější evaluace:

- **rozhovory s rodiči** na pravidelných setkáních - (konzultace, společná tvoření, společné akce)

Zodpovídají: všechny pracovnice školy

- **hodnocení spolupráce školy s ostatními institucemi** podle ŠVP PV – **průběžné sledování**

Zodpovídá: všechny pedagogické pracovnice